

1V A

Prikaz odluke suda**Broj predmeta:** 18/11**Sud:** Apelacioni
sud Crne

Gore

Odjeljenje: Krivično odjeljenje**Vrsta predmeta:** KSŽ -

Drugostepeni krivični predmeti iz oblasti organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina

Vrsta odluke: Presuda**Datum odluke:** 11.11.2011.**Prethodna odluka:** -

Ksž.br. 17/11

U IME CRNE GORE

APELACIONI SUD CRNE GORE, u vijeću sastavljenom od sudije Milivoja Katnića, kao predsjednika vijeća, sudije izvjestioca Svetlane Vujanović, i sudije Seke Piletić kao člana vijeća, uz učešće namještenika Ljiljane Košarac, kao zapisničara, u krivičnom predmetu optuženog J.R., kog brani adv. J.M., zbog krivičnog djela primanje mita iz čl. 423 st. 1 Krivičnog zakonika (Kz-a), odlučujući o žalbi Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore - odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, izjavljenoj na presudu Višeg suda u Bijelom Polju Ks.br. 2/11-10 od 21.04.2011.g. nakon javnog pretresa održanog dana 16.11.2011.g. u prisustvu zamjenika VDT CG - Slavice Popović, optuženog i njegovog branioca, a u odsustvu uredno obavještenog svjedoka oštećenog A. A. A. i njegovog punomoćnika adv. A. K., a nakon tajnog vijećanja i glasanja donio je i 18.11.2011.g., javno objavio:

pred drugostepenim sudom.

Na pretresu pred drugostepenim sudom zamjenik VDT CG ostao je kod izjavljene žalbe i u završnoj riječi predložio da Apelacioni sud optuženog ogласi krivim i osudi po zakonu, dok su optuženi i njegov branilac predložili da se žalba specijalnog tužioca odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

Optuženi je pred drugostepenim sudom ponovio svoju odbranu iz prvostepenog postupka.

Objasnio je da je obavljao poslove carinika u CI R., koje i danas obavlja, da je u tom svojstvu bio na graničnom prelazu »D.« dana 11.05.2009.g.. Negira da je od A. A. A. tražio 500.00 eura da mu navodno ne piše prijavu. Inače potvrđuje da je oštećeni oko 04,30h naišao kombijem iz pravca S. i njegovo vozilo je kontrolisao kolega Š.S.. Š. ga je pozvao (optuženog) da izađe iz kancelarije u vezi problema oko otkrivanja neprijavljene robe. Vidio je slike u vozilu i pozvao lice i kolegu Š. u kancelariju gdje je saopštio ovom licu da će mu se podnijeti prijava i roba oduzeti i rekao mu da kombi dotjera pred carinski depo, što je ovaj učinio. Nakon istovara robe procijenili su da roba vrijedi 8.510,00 eura pa kako je ta vrijednost prevazilazila vrijednost vozila, saopštio je oštećenom da će mu oduzeti i vozilo. Na to oštećeni ljuto i burno reaguje riječima »Zapamtićete vi mene neće se na ovome završiti, sve je politika«. Koleginica F. je pripremila zapisnik i potvrdu o oduzimanju i sjeća se da je oštećeni stavio primjedbe na zapisnik ali je odbio da ih saopšti govoreći da će ih iznijeti pred nadležnim organima.

U dokaznom postupku na pretresu pred drugostepenim sudom na saglasan predlog stranaka pročitani su iskazi svjedoka Š. S., C. I., F. S., R. G., V. M., S. D. M. S. i svjedoka - oštećenog A. A. A. dat na zapisniku pred Višim sudom u Bijelom Polju od 11.05.2009.g. i zapisnik o saslušanju dat pred istražnim sudijom Višeg suda u Zaječaru 22.11.2010.g., Zapisnik o carinskom prekršaju, zapisnik o prepoznavanju od 11.05.2009.g, potvrda o privremeno oduzetoj roblj Uprave Carinarnice Bijelo Polje i izvod iz KE na ime okrivljenog, pa je Apelacioni sud nakon ocjene provedenih dokaza navode optužbe i odbrane, navode žalbe specijalnog tužioca i odgovora na nju branioca i okrivljenog, odlučio kao u izreci ove presude za koju odluku daje razloge:

Prvostepeni sud je nesumnjivo utvrdio da je optuženi J. R. carinik CI u Rožajama i da je u vrijeme koje se optužnicom opredjeljuje kao vrijeme izvršenja djela, dakle 11.05.2009.g., u tom svojstvu, dakle službenog lica obavljao službenu dužnost carinika na graničnom prelazu »D.«. Takođe je nesumnjivo utvrdio da je navedenog dana na pomenuti granični prelaz u C. G. iz S., upravljajući vozilom kombi »F« reg. ZA, ulazio oštećeni A. A. A.. Takođe je nesumnjivo utvrđeno da je A. A. A. u vozilo prevozio 1.076 slika rađenih na medijapanu, koje nije prijavio, a koje nisu imale prateću dokumentaciju.

Ove činjenice proizilaze iz odbrane optuženog, iskaza svjedoka oštećenog A. A. A. Zapisnik o carinskom prekršaju od 11.05.2009, te iskaza svjedoka Š. S., C. I., F. S., R. G., V. M., S. D., M. S., a koji dokazi su u pogledu tih činjenica saglasni i međusobno se dopunjuju, jer su svi ovi svjedoci potvrdili da je optuženi navedenog dana bio na carinskom prelazu D. u svojstvu službenog lica carinika i da je u C. G. iz S. sa kombi vozilom ulazio A.A.A. koji je u vozilu prevozio 1.076 slika rađenih na medijapanu.

Takođe nije sporno da je optuženi bio dužan da kao carinik u okviru ovlašćenja koja ima u obavljanju carinske službe, podnese prijavu za carinski prekršaj i za krivično djelo koje otkrije u obavljanju svoje službene dužnosti. Optuženi ne spori ovu dužnost, a ona proizilazi iz Carinskog zakona i Zakona o carinskoj službi. Naime, u okviru djelokruga rada carinske službe predviđeno je otkrivanje prekršaja vezanih za robu koja se unosi ili iznosi sa carinskog područja, kako to predviđa čl. 5 st. 1 tačka 4 Zakona o carinskoj službi. U obavljanju poslova carinske službe ovlašćeni carinski službenici imaju ovlašćenja propisana Zakonom o carinskoj službi i drugim carinskim propisima, kako to predviđa čl. 12 Zakona o carinskoj službi, a status ovlašćenog carinskog službenika imaju i carinici, kako to predviđa čl. 13 Zakona o carinskoj službi. Dakle, u okviru obavljanja djelokruga carinske službe, ovlašćeni carinski službenik ovlašćen je obavljati pretres i pregled prevoznih sredstava kako to predviđa čl. 22 st. 1 Zakona o carinskoj službi. Obaveza optuženog kao carinika CI Rožaje, da prijavi počinjeni prekršaj proizilazi iz čl. 282 st. 3 i 4 Carinskog zakona u kom je predviđeno da se o počinjenom prekršaju sastavlja zapisnik u pisanoj formi, koji se mora podnijeti i zavesti kod nadležne carinarnice i mora biti potpisan od strane nadležnog službenika. Obaveza optuženog da kao službeno lice u državnom organu prijavi krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, za koje sazna u vršenju svoje dužnosti, proizilazi iz čl. 254 st. 1 Zkp-u.

Sporno je da li je optuženi tražio da mu A.A. A. da 500,00 €, da ga ne bi prijavio za carinski prekršaj, odnosno za krivično djelo.

Optuženi u odbrani u kontinuitetu negira da je tražio novac od A. A. A. da ga ne bi prijavio za

prekršaj.

Oštećeni A.A. A. u prvom iskazu pred istražnim sudijom, koji je dat istog dana kada se događaj desio, tvrdi da mu je carinik tražio 500,00 € i to kada je pozvan od policajca da uđe u kućicu u koju su prethodno ušla dva carinika, koji su iz paketa (iz njegovih kola) prethodno uzeli 2-je slike i unijeli ih u kućicu, a on je shvatio da su ih uzeli radi uzorka. Dakle, na tom saslušanju je tvrdio da ga je u kućici višociji carinik pitao koliko ima slika i da li ima papire za njih, pa kad je cariniku objasnio da su to njegove slike i da namjerava da ih prodaje u B., carinik mu je rekao da postoje dva rješenja tog problema. Naime, kako oštećeni u prvom iskazu objašnjava, ovaj carinik mu je tada rekao da pošto nema papire za slike ili da im da 500,00 eura da podijele i da svi budu zadovoljni ili da mu slike oduzmu.

Na saslušanju kod istražnog sudije u Zaječaru, koje saslušanje je obavljeno 22.10.2010. g., dakle godinu i pet mjeseci nakon događaja u pitanju, oštećeni A. A. A. je promijenio iskaz tvrdeći da mu optuženi nije tražio 500,00 eura da ga ne prijavi za prekršaj i da je tako rekao na ranijem saslušanju jer je bio u nekom rastrojstvu i kivan na ponašanje carinika sa kojim se posvađao jer mu je rekao da ne može sa slikama ni da se vrati u S. što je on htio, jer slike nije prijavio i da moraju da mu ih oduzmu, pa da tada može nastaviti put u CG. Naveo je da je J. napisao zapisnik koji je bio većinom tačan ali da je on odbio da ga potpiše jer je smatrao da je netačan. Objasnio je da je izjavu u B. P. dao u stanju visokog šećera pošto insulin nije primio u 7 ujutro i u 14h i uz to je bio nervozan i u strahu za ličnu i imovinsku sigurnost.

Iz zapisnika o prepoznavanju se utvrđuje da je oštećeni, nakon što je dao svjedočki iskaz kod istražnog sudije Višeg suda u Bijelom Polju dana 11.05.2009.g. u 18,15 h. u kom je između ostalog opisao carinika koji mu je tražio novac, istog dana u 21,59 h. izvršio i radnju prepoznavanja u prisustvu VDT-Bijelo Polje i između 5 lica prepoznao optuženog J.R. kao carinika koji mu je tražio 500.00 eura da mu ne bi podnosio prekršajnu prijavu.

Ocjenjujući iskaz svjedoka oštećenog iz prekrivičnog postupka i kod istražnog sudije u Zaječaru, i dovodeći ih u vezu sa ostalim dokazima, Apelacioni sud je imao u vidu da je iskaz u prekrivičnom postupku dat odmah nakon događaja u pitanju, da je oštećeni prepoznajući optuženog Joksimovića u prisustvu VDT Bijelo Polje kao lice-carinika koje mu je tražilo novac da ga ne prijavi, i to istog dana nakon saslušanja kod istražnog sudije time potvrdio iskaz koji je prethodno dao kod istražnog sudije, da je taj iskaz u prekrivičnom postupku potvrđen zapisnikom o carinskom prekršaju u kom je oštećeni stavio primjedbu na ponašanje carinskih organa najavljujući da će primjedbe saopštiti kod organa za prekršaj ili drugog nadležnog organa.

Nasuprot tome iskaz koji je A. dao u Zaječaru, nije potvrđen zapisnikom o carinskom prekršaju.

Naime, oštećeni je kod istražnog sudije u Zaječaru gdje je zamolbeno saslušan, objasnio da je imao primjedbe na sadržinu zapisnika o carinskom prekršaju i da je zato odbio da ga potpiše.

Međutim iz sadržine Zapisnika o carinskom prekršaju utvrđuje se da je oštećeni potpisao zapisnik i da nije imao primjedbe na sadržinu zapisnika već na ponašanje carinika. Uz to cijeneći da je iskaz u Zaječaru dat 1g. i 5 mjeseci nakon događaja, Apelacioni sud je u svemu poklonio vjeru iskazu Almasija iz prekrivičnog postupka, smatrajući ga ubjedljivim, jasnim, potvrđenim drugim dokazima (zapisnikom o prepoznavanju i zapisnikom o carinskom pregledu), a iskaz dat pred istražnim sudijom u Zaječaru cijenio kao sračunat da pomogne optuženom koji je očigledno u međuvremenu uspio da izvrši uticaj na oštećenog.

Svakako da iskaz oštećenog iz prekrivičnog postupka da mu je optuženi tražio 500.00 eura da ga ne bi prijavio za carinski prekršaj, nisu mogli potvrditi svjedoci C., R., D., i M., kako pravilno na strani 10 pobijane presude ocjenjuje prvostepeni sud. Međutim iz te činjenice ne proizilazi zaključak da je oštećeni neistinito svjedočio u prekrivičnom postupku, već da ovi svjedoci obzirom da nisu bili u kućici u kojoj se inkriminirani događaj desio, nisu mogli čuti inkriminirani razgovor optuženog i oštećenog. Uostalom, mito se ne traži pred širokim auditorijumom, već diskretno i eventualno u prisustvu lica koja su upućena u takvu djelatnost. Upravo to je učinio i optuženi J. kada je, kako to objašnjava A., tražio novac u prisustvu drugog carinika. U pitanju je svjedok Š. S.. Stoji činjenica da je svjedok Š.S. negirao da je optuženi tražio novac A., ali pri tom potvrđuje ono što je izjavio i svjedok A., a naime da je upravo on carinik, koji je svo vrijeme tokom razgovora, koji su obavljali optuženi i svjedok A., bio u njihovom društvu. Ako se pri tom ima u vidu i suptilno cijeni iskaz svjedoka A. A. A. u dijelu navoda da mu je višociji carinik (optuženi J.-prim. Apelacionog suda) tražio 500.00 € govoreći »da podijelimo«, koje riječi impliciraju upućenost i saglašavanje i drugog carinika i otvara pitanje zajedničkog djelovanja carinika, (čime se Apelacioni sud neće baviti, budući je ovlašćeni tužilac pokrenuo postupak samo protiv optuženog J.), onda je sasvim jasno zašto svjedok Š.S. tvrdi da optuženi nije tražio novac oštećenom, jer da saopšti ono što je pred njim izgovoreno, mogao bi i sebe dovesti u zonu moguće krivične odgovornosti, što je svakako prvostepeni sud trebao cijeliti u okviru ocjene iskaza svjedoka Š. S.. Upravo to imajući u

vidu Apelacioni sud iskaz ovog svjedoka cijeni kao neistinit i sračunat da pomogne optuženom kako bi izbjegao krivičnu odgovornost.

Poklanjajući u potpunosti vjeru iskazu oštećenog A. A. A. koji iskaz je dat pred istražnim sudijom Višeg suda u Bijelom Polju, Apelacioni sud je odbranu optuženog koji negira da je tražio 500,00€ oštećenom da ga ne bi prijavio za carinski prekršaj i oduzeo mu robu koju nije prijavio radi carinjenja, cijenio kao sračunatu da izbjegne krivičnu odgovornost.

Sud je cijenio iskaz svjedoka F. S. koja je tvrdila da nije izlazila iz kancelarije u kojoj su dva puta na kratko boravili optuženi i oštećeni, ali da ni u jednom od ta dva puta oštećeni nije govorio da mu je optuženi tražio mito, već je samo optuženi saopštio oštećenom da se nalazi u carinskom prekršaju i da će mu napisati prijavu, pa je takav njen iskaz, imajući u vidu da je svjedokinja koleginica optuženog, cijenio kao sračunat da pomogne optuženom iz kolegijalne solidarnosti, te da ne iznosi ništa što bi bilo mu moglo nanijeti štetu. Ovo stoga što je iskaz A. iz prekrivičnog postupka jasan i ubjedljiv, potvrđen prepoznavanjem optuženog i zapisnikom o carinskom prekršaju, zbog čega mu drugostepeni sud poklanja vjeru. Kako je svjedokinja F. morala čuti ono što je optuženi tražio i predlagao oštećenom jer je bila u istoj prostoriji, to njeno negiranje takvih činjenica ukazuje na njenu zainteresovanost da pomogne optuženom prećutkujući činjenice koje zna a koje mu ne konveniraju.

Imajući prednje u vidu Apelacioni sud je našao da je žalba tužioca osnovana, a naime da je prvostepeni sud pogrešnom ocjenom dokaza, prije svega poklanjajući punu vjeru odbrani optuženog, te pogrešnom ocjenom iskaza oštećenog iz prekrivičnog postupka, pogrešno utvrdio činjenično stanje, kada je našao da nema dokaza da je optuženi izvršio predmetno krivično djelo. S toga je Apelacioni sud, nakon pravilne ocjene dokaza kako je to naprijed navedeno, poklanjajući vjeru iskazu svjedoka oštećenog A. A. A. u prekrivičnom postupku, koji je potvrđen zapisnikom o prepoznavanju i primjedbama koje je ovaj svjedok stavio na rad carinskih organa u zapisniku o carinskom prekršaju, ukazujući da ima primjedbe koje bi bile interesantne za drugi nadležni organ, a ne samo za sudiju za prekršaje, kod kog bi se razmatrao prekršaj koji je počinio ovaj svjedok, pa kada se ovakva primjedba svjedoka na zapisnik o carinskom prekršaju dovede u vezu sa iskazom kod istražnog sudije Višeg suda u Bijelom Polju, onda se nameće zaključak da je svjedok najavljene primjedbe konkretizovao kod nadležnog organa, a naime kod istražnog sudije kada je ispričao pod kojim okolnostima i na koji način mu je carinik koji ga je kontrolisao tražio da da 500,00€, kako bi ga pustio da mu ne oduzima slike koje nije prijavio za carinu tj. ne podnosi mu prekršajnu prijavu. Tako opisano postupanje carinika sasvim se uklapa u ono što je svjedok A. prigovorio na zapisnik o carinskom prekršaju govoreći da ima primjedbu na rad carinskih organa, a ne na ono što su oni utvrdili tokom kontrole.

Dakle, utvrđujući da je optuženi tražio A. A. A. novac da ne bi izvršio službenu radnju koju bi morao izvršiti u okviru svoje službene dužnosti, a naime prijaviti carinski prekršaj i krivično djelo, a pri tom je bio svjestan i svog svojstva i svoje službene dužnosti i znao da je dužan carinski prekršaj prijaviti, pa je zahtijevajući poklon da to ne učini htio izvršenje djela i tako postupao sa direktnim umišljajem, te su se u njegovim radnjama ostvarili svi objektivni i subjektivni elementi krivičnog djela primanje mita iz čl.423 st.1 Kz-a, za koje ga je drugostepeni sud oglasio krivim. Na drugačiji zaključak ne utiče činjenica da je optuženi, nakon što je oštećeni A. A. odbio da da novac, sačinio zapisnik o carinskom prekršaju i tako prijavio carinski prekršaj, a to iz razloga što radnja izvršenja krivičnog djela primanje mita predstavlja ne samo primanje poklona i drugih koristi već i njihovo zahtjevanje, neovisno od toga da li je onaj od koga se poklon u konkretnom novac zahtjeva dao poklon tj. novac.

Apelacioni sud je iz činjeničnog opisa krivičnog djela iz optužnice ispustio djelove koji nisu predstavljali odlučne činjenice i nepotrebno su opterećivale činjenični opis. Naime, ispušten je dio koji se odnosi na zaustavljanje vozila oštećenog od strane policajca R., takođe opis slika i njihova veličina koje je A. prevezio, kao i riječi »polovne stvari«, jer takve stvari ne samo da nisu bile konkretizovane već se polovne stvari i ne prijavljuju radi carinjenja, pa se njihovim neprijavlivanjem ne čini carinski prekršaj.

Apelacioni sud je cijenio i ostale provedene dokaze pa je našao da su bez uticaja na drugačije presudjenje.

Odlučujući o kazni koju će izreći optuženom, Apelacioni sud je u smislu čl.42 Kz-a, imao u vidu sve činjenice i okolnosti koje utiču na odmjeravanje kazne, pa je kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog cijenio dosad neporočno vladanje, a naime da do sada nije osuđivan, protek vremena od izvršenog djela na koji optuženi nije uticao svojim ponašanjem, odnos prema sudu iskazan u urednom odazivanju na sudske pozive, kao i činjenicu da se oštećeni ne pridružuje gonjenju, pa kako otežavajućih okolnosti na njegovoj strani nije bilo, navedene olakšavajuće okolnosti u svojoj sveukupnosti predstavljale su naročito olakšavajuće okolnosti, te pri tom imajući u vidu da se i

ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, Apelacioni sud je primjenom čl.45 i 46 Kz-a, optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od 6(šest) mjeseci. Ovom kaznom ostvariće se svrha specijalne i generalne prevencije u okviru opšte svrhe izricanja krivičnih sankcija. Shodno čl.51 Kz-a u izrečeni kaznu optuženom je uračunato vrijeme koje je proveo u pritvoru od 11.05.2009.g. do 20.06.2009.g..

Odluka o troškovima donijeta je shodno čl. 229 Zkp-u u vezi čl. 226 st. 3 Zkp-u. Paušal je određen shodno trajanju i složenosti postupka i imovnom stanju okrivljenog koje je srednje, kako se sam okrivljeni izjasnio.

Na osnovu izloženog, a shodno čl. 399 i čl. 393 Zkp-u, odlučeno je kao u izreci presude.

APELACIONI SUD CRNE GORE

Podgorica, dana 18.11.2011.g.

Zapisničar,

Ljiljana Košarac s.r

PREDSJEDNIK VIJEĆA - SUDIJA

Milivoje Katnić s.r

Pravna pouka: protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od dana prijema pismenog otpavka Vrhovnom sudu CG, preko Višeg suda u Bijelom Polju.

ZTO : Košarac Ljiljana